

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

473

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de grotendeels onbestrafte islamitische jihad tegen Kopten in Egypte* (ingezonden 11 oktober 2013).

Antwoord van Minister **Timmermans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 11 november 2013).

Vraag 1

Kent u het rapport «How long are we going to live in this injustice»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Onderkent u de dodelijke rol van de islam, gezien het feit dat aan vrijwel alle terreuraanvallen op de kopten en hun kerken en eigendommen jihadoproepen uit moskeeën vooraf gingen?

Antwoord 2

Het kabinet verwerpt jihadoproepen en acht het zeer betreurenswaardig dat religieuze locaties zijn gebruikt om op te roepen tot haat jegens minderheden. Overigens is ook op seculiere locaties dergelijke haat gepredikt.

Vraag 3

Wat is uw reactie op Amnesty's constatering dat onder Morsi de islamitische retoriek door leden en volgelingen van de moslimbroederschap toenam en aanvallen op kerken geheel onbestraft bleven? Welke conclusies trekt u hieruit voor de steun die Nederland destijds aan de moslimbroederschap gaf, steun die zich zelfs uitstrekte tot samenwerking op regeringsniveau?

Antwoord 3

Aanvallen op religieuze minderheden zijn in Egypte doorgaans onbestraft gebleven, zowel onder bewind van president Mubarak, de Supreme Council of the Armed Forces, president Morsi als onder de huidige interim-regering.

¹ <http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE12/058/2013/en/3dfdf662-073a-4980-90bd-8027136a72af/mde120582013en.pdf>

Nederland benadrukt het belang van politieke inclusiviteit, maar verleent geen steun aan de Moslimbroederschap en heeft dat ook in het verleden niet gedaan. Bilaterale samenwerking betrof samenwerking met door het Egyptische volk gekozen vertegenwoordigers. Daarnaast is samenwerking met maatschappelijke organisaties gefinancierd.

Vraag 4 en 5

Hoe beoordeelt u de zorgen van de lokale bevolking en advocaten dat de huidige onderzoeken naar geweld partijdig zijn omdat het leger het alleen op moslimbroeders gemunt heeft, terwijl de salafistische daders vrij rond lopen?²

Bent u bereid er bij de Egyptische autoriteiten op aan te dringen dat alle jihadistische daders worden opgepakt, ongeacht tot welke islamitische club zij behoren; en de koptische slachtoffers (zoals Nadi Mehani) van rechtsvervolging worden ontslagen?

Antwoord 4 en 5

Zie het antwoord op vraag 10.

Vraag 6

Hoe apprecieert u het verzoek van kopten om de moslimbroederschap op de EU-terreurlijst te plaatsen? Bent u bereid onderzoek in de stellen naar het terroristische karakter van de moslimbroederschap en salafistische groeperingen die verantwoordelijk zijn voor de terreuraanvallen op kopten?³

Antwoord 6

In het antwoord op vraag 10 wordt nader ingegaan op onderzoek naar de gewelddadigheden. Voorop staat dat dergelijk onderzoek nodig is vooraleer conclusies kunnen worden getrokken.

Vraag 7

Hoe beoordeelt u het feit dat in Delga van christenen jizya (beschermingsgeld) wordt geëist door hun islamitische burens? Bent u ermee bekend dat sinds Mubarak's vertrek in moskeeën wordt opgeroepen tot het vorderen van jizya? Bent u bereid te onderzoeken welke acties de internationale gemeenschap kan ondernemen tegen de verwerpelijke jizya-praktijk?

Antwoord 7

Na het afzetten van president Morsi op 3 juli jl. nam de wetteloosheid toe en werden in sommige streken van Egypte, waaronder het stadje Delga, door extremisten religieuze belastingen als jizya gevorderd van niet-moslims. Inmiddels is aan het machtsvacuüm in Delga een einde gekomen na een gezamenlijke politie- en legeractie. De lokale autoriteiten handhaven nu de orde en voorkomen het heffen van religieuze belastingen.

De Egyptische autoriteiten hebben voorts in september jl. aan 55.000 extremistische en haatzaaiende imams een «preekverbod» opgelegd. Alleen predikanten met een vergunning mogen nog voorgaan in moskeeën, waardoor er een zekere mate van controle is op opruiende preken.

De internationale gemeenschap dringt bij de huidige interim-regering aan om de rechtsstaat te versterken, waarmee praktijken zoals religieuze belastingen voorkomen moeten worden.

Vraag 8

Deelt u de ongerustheid over de wijdverbreide bewapening onder Egyptische islamieten en bent u bereid te pleiten voor een civiele ontwapeningscampagne?

² Trouw, De priester van Delga durft niet in gewaad naar buiten, 8 oktober 2013
<http://www.amnesty.org/en/library/asset/MDE12/058/2013/en/3dfdf662-073a-4980-90bd-8027136a72af/mde120582013en.pdf>, pg. 6, 10

³ <http://www.nd.nl/artikelen/2013/oktober/04/kopten-moslimbroeders-op-terrorisielijst-eu>

Antwoord 8

Onder de hele Egyptische bevolking is wapenbezit een wijdverbreid probleem. Een algemene ontwapeningscampagne zou zinvol zijn. Het terugdringen van wapenbezit bij particulieren heeft de aandacht van de internationale gemeenschap en de Egyptische autoriteiten.

Vraag 9

Heeft u de Egyptische autoriteiten om opheldering gevraagd hoe het heeft kunnen gebeuren dat, terwijl er voldoende signalen waren dat zowel politie als kerken doelwit zouden worden van «wraakacties», zelfs de reguliere bescherming van kerken teruggetrokken was op 14 augustus 2013?

Antwoord 9

De Nederlandse ambassadeur in Egypte heeft onlangs een bezoek gebracht aan het gouverneraat Minya, waar sektarische spanningen en geweld vooral in de periode na 14 augustus jl. tot uitbarsting zijn gekomen. Hij sprak met lokale autoriteiten en geestelijk leiders, onder wie de provinciale gouverneur en vertegenwoordigers van zowel christenen als moslims. Lokale autoriteiten en geestelijk leiders verklaarden dat er in de betreffende periode, juist omdat de politie zelf ook slachtoffer was van geweld, onvoldoende capaciteit was om bescherming te bieden aan de kerken die doelwit werden van aanvallen. Overigens verklaarden christelijke leiders zich tevreden over de bijstand die sindsdien van de autoriteiten werd verkregen en de samenwerking met gematigde moslims.

Vraag 10

Kunt u aangeven wat u tot nu uw inspanningen zijn geweest en wat u nog gaat doen om gerechtigheid te bewerkstelligen voor de slachtoffers van de jihadistterreur op 14 augustus 2013, waarbij 60 kerken en 207 koptische eigendommen werden aangevallen, minstens vier kopten werden gedood, en een onbekend aantal gewonden viel?

Antwoord 10

Het kabinet heeft herhaaldelijk tegenover de Egyptische autoriteiten zorgen geuit over de geweldsescalaties die zich op 14 augustus en daarna hebben voorgedaan. Het kabinet dringt aan op onafhankelijk onderzoek naar alle incidenten en vervolging van de daders. Daarbij is nog onvoldoende resultaat bereikt door de Egyptische autoriteiten.

EU Hoge Vertegenwoordiger Catherine Ashton heeft het geweld, en de aanvallen op kerken in het bijzonder, veroordeeld in meerdere verklaringen en tijdens haar bezoek aan Cairo op 2-3 oktober gepleit voor onafhankelijk onderzoek. Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken van 21 augustus jl. is ook de situatie van de kopten aan de orde gekomen en zijn de zorgen van de EU neergelegd in de Raadsconclusies.

Vraag 11

Hoe beoordeelt u het feit dat er nog steeds geen uitslag openbaar gemaakt is van het schimmige onderzoek naar het Maspero-bloedbad dat precies 2 jaar geleden plaatsvond, en dat er maar 3 soldaten wegens doodslag zijn veroordeeld tot lage straffen?

Antwoord 11

Het is teleurstellend dat, voor zover bekend, er geen breed onderzoek heeft plaatsgevonden naar het Maspero-incident. Tegelijkertijd stelt het kabinet vast dat er wel strafrechtelijk onderzoek heeft plaatsgevonden naar enkele daders en dat dat tot veroordelingen heeft geleid.

Vraag 12

Heeft u er op basis van het Maspero-onderzoek wel vertrouwen in dat Egypte in staat is tot een onafhankelijk onderzoek naar a) de jihadistterreur tegen kopten sinds Morsi's aftreden, en b) het eigen falende optreden van de huidige Egyptische regering? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo nee, ziet u kans en aanleiding te pleiten voor een onafhankelijk onderzoek?

Antwoord 12

De interim-regering heeft haar intenties om de koptische minderheid te beschermen duidelijk uitgesproken, maar is nog niet in staat gebleken noodzakelijke politieke en justitiële verbeteringen door te voeren. Zie ook het antwoord op vraag 10.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden Van der Staaij (SGP), Omtzigt (CDA), Ten Broeke (VVD), Servaes (PvdA), Voordewind (ChristenUnie), Van Ojik (GroenLinks) en Van Bommel (SP) ingezonden 11 oktober 2013 (vraagnummer 2013Z19528)